

V. Palotoimikunta.

Palotoimikunnan kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta vuonna 1925 oli seuraavansisältöinen:

Palotoimikunnan jäsenet. Palotoimikuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palolaitosta, kuuluivat kertomusvuonna seuraavat henkilöt: insinööri G. Idström puheenjohtajana, kamreeri A. J. Suviranta varapuheenjohtajana, ylim. neuvosmies F. O. Ekman, insinööri I. Killinen ja mallipuuoseppä K. L. Lydman. Sihteerinä toimi ent. sihteerin varatuomari J. A. Tuomisen huhtikuussa kuoltua ent. lääninsihteerä A. Th. Möller.

Tulipalot. Palokunta hälytettiin vuoden kuluessa 276 kertaa, niistä 144 kertaa todellisen tulipalon tai tulipalon uhan johdosta, 89 kertaa nokivalkean ja 16 kertaa palosavun johdosta, 10 kertaa ilkivaltaisuudesta, 7 kertaa valonheijastuksen, 4 kertaa desinfioinnista johtuneen tulikivisavun, 3 kertaa palolennättimessä sattuneiden häiriöiden johdosta, 1 kerran avun antamiseksi häikämyrkytystilaisuudessa, 1 kerran likaviemärijohdossa sattuneen räjähdysten johdosta ja 1 kerran väärinkäsityksestä.

Edelliseen vuoteen verrattuna hälytysten luku lisääntyi 12:lla ja tulipalojen luku 4:llä. Tulipaloista sattui 124 järjestetyssä kaupungissa ja 20 sen ulkopuolella. Vuoden eri kuukausien kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti: tammikuussa 11, helmikuussa 8, maaliskuussa 9, huhtikuussa 11, toukokuussa 13, kesäkuussa 7, heinäkuussa 12, elokuussa 10, syyskuussa 9, lokakuussa 15, marraskuussa 12, joulukuussa 27. Tulipalojen jakautuminen viikonpäivien mukaan oli seuraava: sunnuntaina 16, maanantaina 21, tiistaina 21, keskiviikkona 24, torstaina 16, perjantaina 21 ja lauantaina 25.

Tulipaloista sattui 93 päivällä, laskien klo 6 a. p.—6 i. p. ja 51 yöaikaan, klo 6 i. p.—6 a. p. Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 98 tapauksessa puhelimitse, 43 tapauksessa palolennättimellä ja 3 tapauksessa suullisen sanantuojan ilmoittamana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan käy selville seuraavista numeroluvuista:

	Kivi- taloja.	Puu- taloja.	Yh- teensä.		Kivi- taloja.	Puu- taloja.	Yh- teensä.
Asuinhuone	35	23	58	Automobiili	—	—	4
Tehdas- tai työpaja	16	5	21	Tervapata	—	—	4
Myymälä tai varasto- huone	9	—	9	Autovaja	3	—	3
Rakenteilla oleva talo	7	1	8	Rikkalaatikko	—	—	3
Työainevaja	—	7	7	Hissiaukko	—	—	2
Kellari	6	—	6	Höyrykattilahuone	1	—	1
Ullakko	5	1	6	Kemiallinen labora- torio	1	—	1
Varastosuoja ta ulko- huone	1	4	5	Laiva	—	—	1
Kauppakoku	—	4	4	Rautatievaunu	1	—	1
				Yhteensä	84	45	144

Tulen irtipääsyn syyt käyvät selville allaolevista luvuista:

Tulisijasta pudonneet kipinät ja kekäleet.....	24	Kamiinan liiallinen kuumuus	2
Puutteellinen tulisija tai savu-johto	20	Kaasuräjähdyks	2
Tulenarkojen öljyjen varomaton pitely	15	Nokivalkea	1
Lampun, kynttilän tai tulitik- kujen varomaton pitely....	13	Huolimatonta tupakanpoltto	1
Sähköjohdon lyhytsulku	10	Itsesytytys	1
Puhalluslampun varomaton pi- tely jäätyneitä putkia sulatet- taessa.....	5	Filmin varomaton käsittely	1
Lasten leikkiminen tulella.....	4	Hissikoneiston kuumeneminen	1
		Sähkösilitysraudan varomaton käyttö	1
		Auringonsäteiden taittuminen näyteikkunan läpi	1
		Tuntematon (selvittämätön)	42
		<u>Yhteensä</u>	<u>144</u>

Eri kaupunginosain kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti:

I kaupunginosa	9	XIV kaupunginosa	4
II »	12	XX »	1
III »	8	Vallila	4
IV »	26	Hermannin	5
V »	5	Pasila	1
VI ^{1/2} »	2	Käpylä	4
VII »	5	Arabia	1
VIII »	5	Korkeasaari	1
IX »	4	Verkkosaari	1
X »	13	Pukkisaari.....	1
XI »	9	Helsingin pitäjä	2
XII »	8		
XIII »	13	<u>Yhteensä</u>	<u>144</u>

Vuoden kuluessa sattuneista tulipaloista olivat seuraavat vakavaa laatua:

Maaliskuun 5 p:nä klo 12 p. palokunta kutsuttiin Lapinlahdenkadun n:on 14, missä suurehko puinen asuinrakennus oli syttynyt tuleen. Palokunnan saapuessa oli tuli levinnyt 5 huoneeseen ja ullakolle, mutta sammutettiin 30 minuutissa 6 vesisuihkulla. Vahingot nousivat 148,644: 02 markkaan.

Elokuun 26 p:nä klo 10 i. p. palokunta hälyytettiin Sörnäsän rantatien n:on 91, missä muuan laudoista rakennettu, sekalaisia rakennustarvikkeita sisältävä varastuosaja oli liekkien vallassa ja myöskin viereinen lautavarasto oli syttynyt. Käyttäen 3 autoruiskun 11 vesisuihkua onnistui palokunnan 30 minuutissa päästä tulen herraksi, joten maksettavat palovahingonkorvaukset saatiin supistetuiksi 54,000 markkaan.

Länsi Henrikinkadun n:oissa 20—22 marraskuun 7 p:nä klo 4 aamulla syttynyt tulipalo oli vuoden kuluessa sattuneista suurin. Tuli oli päässyt irti rakenteilla olevassa 5-kerroksisessa rakennuksessa. Palokunnan saapuessa paikalle löivät liekit ulos noin kymmenestä ikkunasta toisessa, kolmannessa ja neljännessä kerroksessa. Syttyneestä talosta tuli siirtyi viereisen, yhteen rakennetun talon ullakolle, kun ei välimuuria ollut, jonka lisäksi erään naapuritontilla rakenteilla olevan yhtä korkean talon rakennustelineet olivat syttyneet tuleen. Autoruiskuista suunnatuilla 20 vesisuihkulla sammutettiin tuli kolmessa tunnissa, minkä jälkeen jälkisammutusta jatkettiin koko seuraava päivä. Vahin-

got nousivat 563,123: 34 markkaan, tehden kuitenkin vain 4.8 % omaisuuden arvosta, 11,739,306 markasta.

Tässä yhteydessä mainittakoon myöskin kaupungin omistamassa kansakoulutarkoituksiin luovutetussa Kristiinankadun 16:ssa sijaitsevassa puurakennuksessa, joulukuun 5 p:nä sattunut tulipalo. Taloa käytettiin tällöin vaalihuoneistona, mutta toimitus ei ollut vielä alkanut, kun tulipalo klo 8.30 sai alkunsa hoidotta jätetystä tulisijasta pudonneista kekäleistä. Kun eri luokkahuoneiden väliset ovet olivat auki, levisi tuli lyhyessä ajassa koko rakennukseen. 8 vesisuihkulla tukahutettiin tuli 30 minuutissa. Vahinko nousi 123,257 markkaan; rakennus oli vakuutettu täydestä arvostaan.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Järjestetyssä kaupungissa oli tulen suuremmassa tai pienemmässä määrässä vahingoittaman irtaimiston arvo 12,732,661 markkaa ja kiinteän omaisuuden 179,608,471 markkaa eli yhteensä 192,341,132 markkaa, kun taas palovahingonkorvaus irtaimesta omaisuudesta oli 588,721: 45 markkaa ja kiinteästä omaisuudesta 974,516: 10 markkaa eli yhteensä 1,563,237: 55 markkaa; korvaus oli niin ollen 0.81 % vakuutussummasta.

Järjestetyn kaupungin ulkopuolella olevilla kaupunkiin kuuluvilla alueilla, jonne palokunta ei niin nopeasti voi saapua, oli irtaimen omaisuuden vakuutussumma 1,104,000 markkaa ja kiinteän omaisuuden 5,313,000 markkaa eli yhteensä 6,417,000 markkaa, kun sitä vastoin palovahingonkorvaus oli irtaimistosta 83,729: 48 markkaa ja kiinteästä omaisuudesta 158,300 markkaa eli yhteensä 242,029: 48 markkaa; palovahingonkorvaus teki 3.77 % vakuutussummasta.

Jos kaupungin koko alueen palovahinkojen arvo lasketaan yhteen, nousevat ne 1,805,267: 03 markkaan, ollen 0.91 % tulen suuremmassa tai pienemmässä määrässä vahingoittaman omaisuuden arvosta, 198,758,132 markasta. Kotimaiset palovakuutusyhtiöt maksoivat palovahingonkorvausta 1,427,759: 64 markkaa ja ulkomaiset 107,881: 90 markkaa, kun sitä vastoin tulen hävittämän vakuuttamattoman omaisuuden arvo oli 269,625: 49 markkaa.

Vertailun vuoksi annetaan tässä tietoja palovahingon arvosta prosenteissa koko vakuutussummasta kymmenvuotiskautena 1915—24:

Järjestetyssä kaupungissa.			Järjestetyn kaupungin rajojen ulkopuolella.								
1915	2.02	1920	1.18	1915	11.27	1920	17.74
1916	1.46	1921	0.73	1916	20.25	1921	16.95
1917	1.65	1922	1.11	1917	3.90	1922	19.42
1918	2.34	1923	0.86	1918	7.25	1923	14.23
1919	4.78	1924	1.98	1919	26.10	1924	8.29

Palolaitoksen sairaankuljetusvaunuja käytettiin vuoden kuluessa 3,384 kertaa, niistä 3,071 kertaa sairaiden ja 305 kertaa tapaturman uhrien kuljetukseen. Vastaavat luvut edelliseltä vuodelta olivat 3,533, 3,228 ja 305.

Allaolevasta yhdistelmästä ilmenee vaunujen käyttö eri kuukausina:

	Sairau- dentapa- uksissa.	Tapa- tur- missa.	Yh- teensä.	Sairau- dentapa- uksissa.	Tapa- tur- missa.	Yh- teensä.			
Tammikuu	294	20	314	Heinäkuu	239	26	265
Helmikuu	257	19	276	Elokuu	174	32	206
Maaliskuu	301	24	325	Syyskuu	204	30	234
Huhtikuu	302	27	329	Lokakuu	273	19	292
Toukokuu	247	38	285	Marraskuu	284	15	299
Kesäkuu	227	35	262	Joulukuu	269	28	297

Yhteensä 3,071 313 3,384

Palomiestön terveys oli kertomusvuonna hyvä, ja sairaalassa hoidettu vain 7 miestä. Sairaanhoidopäivien luku oli tosin 255, mutta kahden nivelreumatismia potevan miehen osalle tältä yhteensä 160 päivää. Harjoituksissa, lähdöissä ja tulipaloissa ei mainittavia tapaturmia sattunut.

Palokunnan avustusrahasot käsittivät vuoden alussa yhteensä 295,882: 11 markkaa. Vuoden kuluessa varat lisääntyivät sairaankuljetusmaksuista 27,908: 90 markkaa, koroista 21,414: 66 markkaa, lahjoituksista 5,747: 60 markkaa, sekä palotornin pääsymaksuista 435: 05 markkaa eli yhteensä 55,506: 21 merkkä. Menot, kuolleiden palokuntalaisten leskien ja lasten avustukset, kirjojen, sanomalehtien ja soittimien osto y. m. olivat 19,226: 61 markkaa.

Vuoden lopussa oli säästö näin ollen 332,161: 71 markkaa, mikä summa oli sijoitettuna pääomatilille Helsingin säästöpankissa, Pohjoismaiden yhdyspankissa, Helsingin osakepankissa ja Liittopankissa.

Irtaimisto ja kalusto. Palokunnan hallussa oleva kalusto ja tulensammutusvälineistö lisääntyi huomattavasti vuoden kuluessa. Niinpä hankittiin pääpaloasemalle koneelliset, moottorilla käyvät, autoon sijoitetut palotikapuut, joiden nousukorkeus on 28 m., kahden tonnin kuorma-auto ja paketti-auto, jonka lisäksi Kaupunkien yleinen paloapuyhdistys lahjoitti yhdistetyn tarkastus- ja paloauton. Kallion asemalle taas hankittiin kaksi 1,000 minuuttilitran pumpulla varustettua autoa ja Vironkadun ambulanssiasemalle toinen sairaankuljetusauto. Yllämainittu autovaraston lisäys vastasi 950,000 markan raha-arvoa. Pakettiauton, kuorma-auton, ambulanssiauton ja Kallion asemalle hankittujen ruiskuautojen päällisrakenteet suoritti palolaitoksen henkilökunta, minkä johdosta kustannukset huomattavasti alenivat. Palolaitoksen kaikkien varusteiden ja kaluston kirjanpitoarvo oli vuoden lopussa 2,439,033 markkaa.

Palolaitoksen ylläpitokustannukset olivat vuonna 1925 4,619,841: 55 markkaa ja jakautuivat seuraaviin eriin:

	Määräraha, Smk.	Menot, Smk.	Määrära- hain säästö, Smk.
Palkkaukset ja muut edut	3,546,393: --	3,544,074: 40	2,518: 60
Palotalli	86,331: 49	86,295: 19	36: 30
Palokalut ja kalustot	682,078: 05	681,490: 40	587: 65
Lämmitys, valo y. m.	248,335: 30	244,971: 90	3,363: 40
Sekalaista	68,000: --	63,009: 66	4,990: 34
Yhteensä	4,631,337: 84	4,619,841: 55	11,496: 29

Uuden palolennättimen hankintaa varten menosääntöön otettu 500,000 markan suuruinen määräraha siirtyi vuoteen 1926.